

การใช้วิทยาการในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของครูประถมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 7

นายวัฒนา ชูเดช

วิทยานิตยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-941-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018243

117168442

THE UTILIZATION OF RESOURCE PERSONS IN TEACHING
PRATHOM SUKSA SIX WORK-ORIENTED EXPERIENCES AREA OF
TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION,
EDUCATIONAL REGION SEVEN

MR. WATTANA CHODEJ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1992
ISBN 974-579-941-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้วิทยาการในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของครูประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถม-
ศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7

โดย นายวัฒนา ชูเดช
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ผ. วัฒนา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

สุมน อมรวิวัฒน์
..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

ดร. สุภรณ์ไพบูลย์
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์)

ศิริโชค
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วราณี ศิริโชค)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วัฒนา ชูเตย : การใช้วิทยากรในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของครูประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 (THE UTILIZATION OF RESOURCE PERSONS IN TEACHING PRATHOM SUKSA SIX WORK - ORIENTED EXPERIENCES AREA OF TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION SEVEN)
 อ.ที่ปรึกษา : รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์, 219 หน้า. ISBN 974-579-941-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้วิทยากรในการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของครูประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ :

1. ครูเชิญวิทยากรมาสอนน้อย วิทยากรที่ครูส่วนมากเชิญมาสอน คือ ครูประจำชั้น ป.1-ป.5 แม่บ้าน เกษตรตำบล และช่างตัดผม/ตัดผม เหตุที่เชิญมาสอนเพราะวิทยากรมีความรู้ ความชำนาญ และสอนให้ลงมือปฏิบัติ
2. นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้มากขึ้นเมื่อวิทยากรสอน และได้พัฒนาทักษะการทำงาน ทั้งครูและนักเรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการสอนได้ดีขึ้น
3. เนื่องจากขาดงบประมาณ ครูส่วนมากจึงเชิญวิทยากรที่รู้จักคุ้นเคย โดยไม่จ่ายค่าตอบแทน
4. ครูและวิทยากรปฏิบัติงานร่วมกัน โดยวิทยากรเป็นผู้ลำริตและสอนให้นักเรียนปฏิบัติ ส่วนครูเป็นผู้ดำเนินการด้านอื่น ๆ ครูและวิทยากรนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะสอน กำหนดเนื้อหา สดเตรียมอุปกรณ์และวัสดุฝึกไว้ก่อนสอน
5. ปัญหาที่พบเมื่อเชิญวิทยากร คือ การใช้เวลาให้วิทยากร วัสดุและอุปกรณ์ในการฝึกไม่เพียงพอ การจ่ายค่าตอบแทนล่าช้า

ภาควิชา ประถมศึกษา
 สาขาวิชา ประถมศึกษา
 ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C041196 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD : RESOURCE PERSONS/WORK-ORIENTED EXPERIENCES AREA/TEACHERS/
EDUCATIONAL REGION SEVEN

WATTANA CHOODEJ : THE UTILIZATION OF RESOURCE PERSONS IN TEACHING
PRATHOM SUKSA SIX WORK-ORIENTED EXPERIENCES AREA OF TEACHERS IN
ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE
NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION SEVEN.

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. RUCHIRA SUPORNPAIBUL, 219 pp.
ISBN 974-579-941-6

The purpose of this study was to study the utilization of resource persons in teaching Prathom Suksa Six Work-Oriented Experiences area teachers in Elementary Schools under the Jurisdiction of the office of the National Primary Education Commission, Educational Region Seven.

The results were as follow :

1. A few number of resource persons were invited. Most of the invited resource persons were : Prathom Suksa 1-6 teachers, house wives, Tumbol agricultural officers and the barbers/hairdressers. They were invited because of their knowledge, skill and their practicing method.

2. Pupils gained knowledge and applied knowledge in everyday life more than usual and improved their working skills When learned with resource persons. Both teachers and pupils learned and practised together from resource persons. So they could better manage their class-activities than before.

3. Because of budget shortage, most teachers have to invite only the acquainted resource persons. Therefore they have not pay any.

4. Teacher and resource person worked together in classroom, while resource person demonstrated and guided the pupils to practise the teacher will take care of other activities in classroom. They made an appointment concerning time, places before hand. Moreover they assigned topics and also preparing for equipments and materials

5. Problems when teachers made an invitation were : time arrangement, unadequate materials and equipments.

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีมาตลอด นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์สมน อมรวิวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วรวรรณ ศิริโชติ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทั้ง 18 อำเภอ ในเขตการศึกษา 7 ที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณครูผู้สอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และครูหัวหน้ากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้การสัมภาษณ์ด้วยดี ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาแนะนำ ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณในน้ำใจของเพื่อน ๆ ทุกคน โดยเฉพาะคุณศุภลักษณ์ ชูเดช ผู้เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนวัดวังแรดทุก ๆ คน ที่เป็นทั้งแรงบันดาลใจและกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

วัฒนา ชูเดช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ความหมายของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	14
จุดมุ่งหมายของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	16
โครงสร้างของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	17
หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	26
วิธีการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	28
การประเมินผลกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	31
ปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนรู้การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ...	32
ปัญหาการจัดการเรียนรู้การสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในเขตการ ศึกษา 7.....	35
ความหมายของวิทยากร.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประเภทของวิทยากร.....	39
ความสำคัญของวิทยากรต่อการเรียนการสอน.....	40
คุณสมบัติของวิทยากร.....	41
วิทยากรกับการเรียนการสอน.....	42
การเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้วิทยากรบุคคลภายนอก.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิทยากรในการสอน.....	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	56
การเลือกตัวอย่างประชากร.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
สภาพการใช้วิทยากรสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	71
ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยากรสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	97
สรุปผลการสัมภาษณ์ครูหัวหน้ากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	110
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	112
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	112
วิธีดำเนินการวิจัย.....	112
สรุปผลการวิจัย.....	114

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
อภิปรายผลการวิจัย.....	117
ข้อ เสนอแนะสำหรับผู้สอน.....	136
ข้อ เสนอแนะสำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง.....	137
ข้อ เสนอแนะสำหรับผู้ที่จะวิจัยต่อไป.....	138
 บรรณานุกรม.....	 139
 ภาคผนวก.....	 147
ภาคผนวก ก. แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในการเชิญวิทยากรมาสอน.....	148
ภาคผนวก ข. รายชื่อโรงเรียนที่ตัวอย่างประชากรสังกัด.....	160
ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	170
 ประวัติผู้เขียน.....	 207

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนที่มีการเชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ และ จำนวนโรงเรียนที่เลือกไว้.....	59
2	ชื่อโรงเรียนที่มีครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพที่ได้รับการคัดเลือกเป็น ครูดีเด่น ระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ปีการศึกษา 2532 ในเขต การศึกษา 7.....	60
3	จำนวนโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถาม และจำนวนโรงเรียนที่ได้รับแบบสอบถาม กลับคืน แบ่งตามขนาดของโรงเรียน ในอำเภอที่เลือกไว้.....	63
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพและรายละเอียด ส่วนตัว.....	67
5	จำนวนและร้อยละของวิทยากรที่ครูเชิญมาสอนในงานและแขนงงานต่าง ๆ ใน ปีการศึกษา 2532.....	71
6	จำนวนและร้อยละของวิทยากรในโรงเรียนที่ครูเชิญมาสอนกลุ่มการงานและ พื้นฐานอาชีพในงานและแขนงงานต่าง ๆ.....	72
7	จำนวนและร้อยละของวิทยากรท้องถิ่นที่ครูเชิญมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐาน อาชีพในงานและแขนงงานต่าง ๆ.....	73
8	จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนเนื้อหาในงานและแขนงงาน ต่าง ๆ จำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่วิทยากรใช้สอนต่อปีการศึกษา.....	75
9	จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรวัดต่าง ๆ มาสอนเนื้อหาในงานและ แขนงงานต่าง ๆ.....	79
10	จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพใน งานและแขนงงานต่าง ๆ จำแนกตามสาเหตุที่เชิญ.....	83
11	จำนวนและร้อยละของวิธีสอนที่วิทยากรใช้สอนในงานและแขนงงานต่าง ๆ... ..	84
12	จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพในงานและแขนง งานต่าง ๆ จำแนกตามสาเหตุที่ไม่ได้เชิญวิทยากรมาสอน.....	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อนักเรียน.....	86
14	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อครู.....	88
15	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามผลที่มีต่อชุมชน.....	90
16	จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการเรียนการสอน.....	92
17	จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามรูปแบบการทำงานร่วมกับวิทยากร.....	93
18	จำนวนและร้อยละของครูที่ประสานงานกับวิทยากรในรายการต่าง ๆ ก่อน วิทยากรสอน.....	94
19	จำนวนและร้อยละของครูที่ปฏิบัติในรายการต่าง ๆ ระหว่างที่วิทยากรกำลัง สอน.....	95
20	จำนวนและร้อยละของครูที่ได้ประสานงานกับวิทยากรในรายการต่าง ๆ หลัง การสอน.....	95
21	จำนวนและร้อยละของครู ที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ให้แก่ วิทยากรในขณะที่วิทยากรกำลังสอน.....	96
22	จำนวนและร้อยละของครูที่พบปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินการเชิญวิทยากรมา สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	97
23	จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตามขั้นตอนที่ครูไม่ได้ปฏิบัติ และสาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติ.....	98
24	จำนวนและร้อยละของครูที่แก้ปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ ในกรณีที่ไม่สามารถเชิญ วิทยากรมาสอนในเนื้อหาที่ไม่มีความรู้ ความชำนาญได้.....	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
25	จำนวนและร้อยละของครูที่จ่ายค่าตอบแทนให้แก่วิทยากร เมื่อ เชิญมาสอนกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ.....	100
26	จำนวนและร้อยละของครูที่พบปัญหาเมื่อต้อง เบิกค่าตอบแทนให้วิทยากรและ ไม่ได้ เบิกค่าตอบแทนให้วิทยากร.....	101
27	จำนวนและร้อยละของครูที่เชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำแนกตาม เหตุผลสำคัญที่เชิญวิทยากร.....	102
28	จำนวนและร้อยละของครูที่พบปัญหาจากการเชิญวิทยากรท้องถิ่น และวิทยากร ในโรงเรียนมาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	103
29	จำนวนและร้อยละของครูที่ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเชิญวิทยากร มาสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	104
30	จำนวนและร้อยละของรายการที่ครูเห็นว่าควรปรับปรุงหลังการสอนของ วิทยากร.....	105
31	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่พบปัญหาจากการเชิญวิทยากรมาสอนกลุ่มการ งานและพื้นฐานอาชีพ.....	106
32	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนที่แก้ปัญหาด่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกรณีที่ งบประมาณค่าตอบแทนวิทยากรไม่พอ.....	107
33	จำนวนและร้อยละของครูที่ต้องการให้โรงเรียนช่วย เมื่อเชิญวิทยากรมาสอน และสภาพที่โรงเรียนได้ช่วยเหลือจริง.....	108
34	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับระดับความเป็นอุปสรรคของ ระเบียบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้วิทยากรที่เชิญมาสอนกลุ่มการงานและ พื้นฐานอาชีพ.....	109